

ДЕМЧУК Н.В.
ст.гр.ОЕЕЗмнв-21

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ

Раціональна експлуатація основних засобів є важливим чинником оптимізації собівартості продукції, а це означає, що величина загальних витрат виробництва та оподаткування підприємства безпосередньо впливає на загальний кінцевий фінансовий результат діяльності. Для отримання інформації про реальний стан, наявність, ефективність використання основних засобів та їх вплив на кінцевий фінансовий результат суб'єкта господарювання необхідно систематично проводити незалежні аудиторські перевірки.

До основних завдань аудиту операцій з основними засобами слід віднести такі як : встановлення правильності документального оформлення надходження, переміщення, використання та списання основних засобів; встановлення правильності визначення строку корисної експлуатації (використання) основних засобів; перевірка правильності нарахування зносу основних засобів; підтвердження достовірності відображення в бухгалтерському обліку первісної та ліквідаційної вартості основних засобів, а також результатів її переоцінки; перевірка доцільності проведення ремонту основних засобів та правильності відображення в бухгалтерському обліку понесених витрат; вивчення законності проведення операцій, пов'язаних зі списанням основних засобів внаслідок непридатності їх до використання та ліквідації; підтвердження законності і правильності відображення на рахунках обліку операцій з основними засобами; перевірка ефективного використання та збереження основних засобів [1, 2, 6, 7].

Перед початком проведення перевірки аудитор повинен ознайомитися з методологією обліку основних засобів, викладеною в наказі про облікову політику організації. Зокрема основними напрямками на які слід звернути увагу аудитору є такі (рис.1).

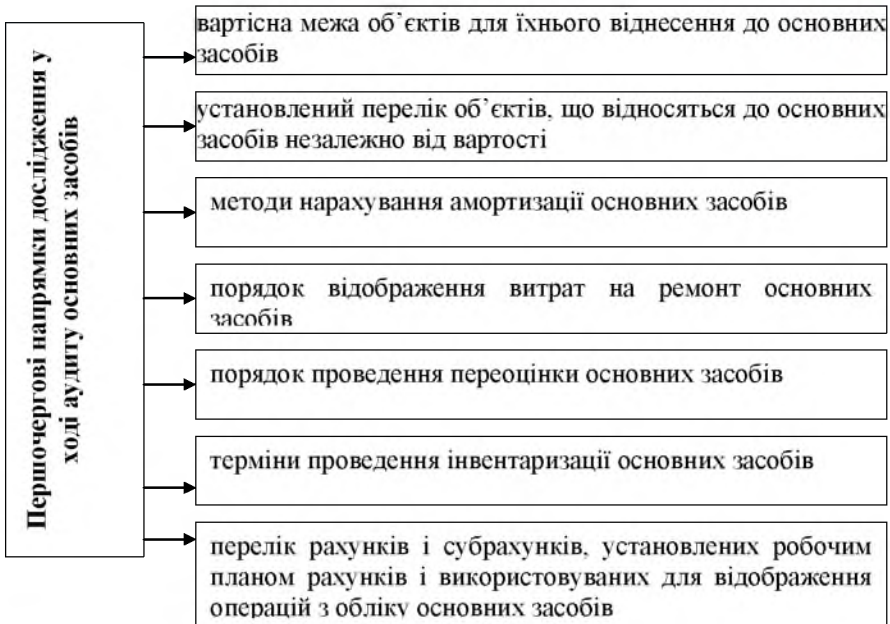

Рис. 1 Першочергові напрямки дослідження у ході аудиту основних засобів

Оскільки перевірка аудитором обліку основних засобів є процесом достатньо трудомістким, потребує опрацювання великих обсягів інформації, аудитор може застосувати вибіркове дослідження основних засобів при прийнятному рівні аудиторського ризику.

Стосовно основних засобів аудитор повинен оцінити кожен складову аудиторського ризику, з'ясувати чинники, що на неї впливають.

Для поглиблення аудиту за наявності та використання основних засобів, на підприємстві на кожний первинний документ складається графік документообігу. Працівники підприємства при цьому повинні розробити та надати первинні документи, які стосуються сфери їх відповідальності, в строки які встановлені в графіку документообігу. Для цього у кожного виконавця повинен бути витяг з графіка, в якому наводиться перелік документів, що стосуються функціональних обов'язків конкретного виконавця, строки їх передачі та підрозділи підприємства, до яких передаються ці документи.

Такий підхід до організації документування операцій з основними засобами майже повністю виключить факти зловживань та зробить ці операції максимально прозорими, оскільки всі обов'язкові процедури, які повинні бути здійснені під час господарської операції (чи це надходження основних засобів, їх вибуття тощо) містяться у графіку документообігу. Безперечно з шляхів вдосконалення аудиту за основними засобами на підприємстві слід виділити затвердження чіткого графіка документообігу який би виокремив обов'язки працівників бухгалтерії щодо організації аудиту основних засобів [3, 4].

Наступним важливим завданням аудиту основних засобів є вивчення дотримання діючого порядку їх придбання і списання, а також відображення їх наявності і руху в бухгалтерському обліку.

Наступним етапом перевірки є встановлення правильності нарахування амортизації об'єктів основних засобів. Джерелами інформації для аудиту є відомості розрахунку амортизаційних відрахувань

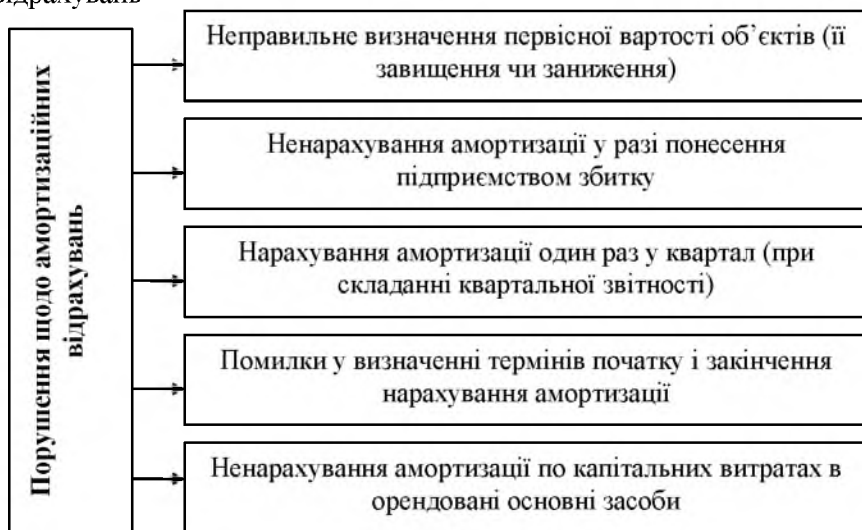

Рис. 2 Порушення щодо амортизаційних відрахувань по об'єктах основних засобів

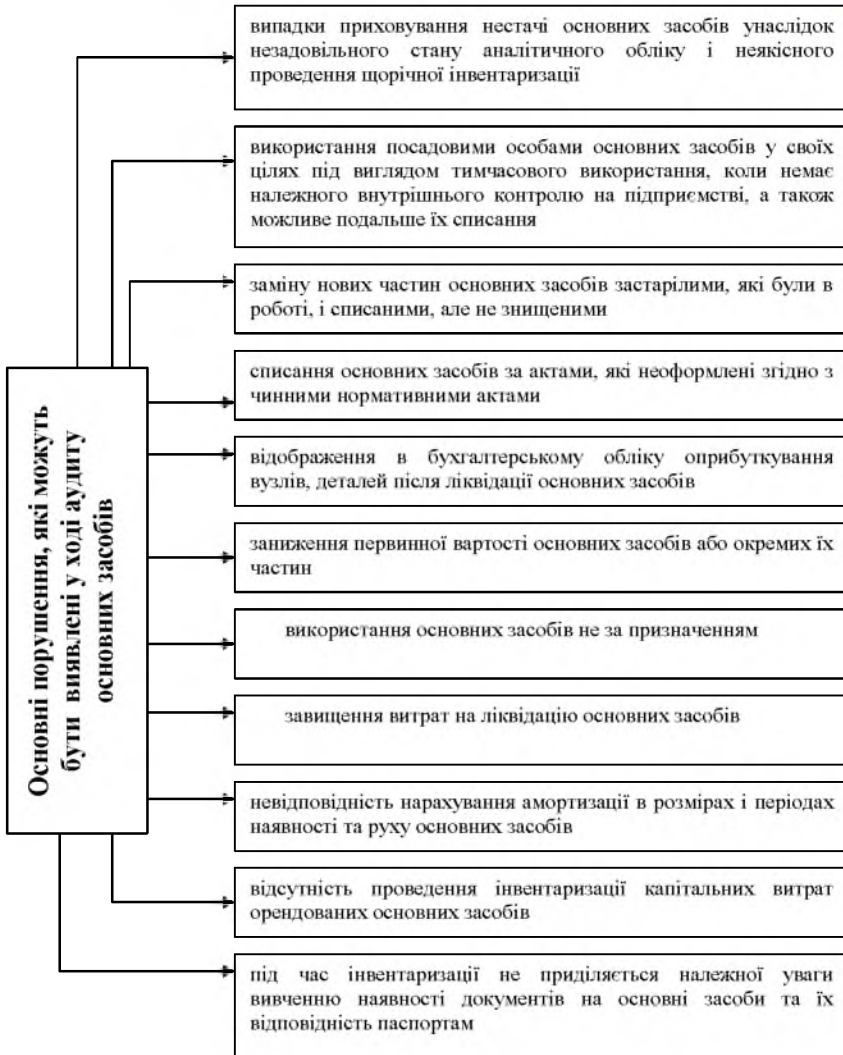

Рис. 3 Основні порушення, які можуть бути виявлені у ході аудиту основних засобів [3, 4, 5, 7]

Узагальнюючи практику аудиторської перевірки основних засобів, відзначимо найбільш часті порушення щодо амортизаційних відрахувань на рис.2.

Важливе місце в аудиті займає перевірка якості капітального ремонту основних засобів, яка характеризується безвідмовністю в роботі відремонтованих об'єктів, скорочення пристроїв, викликаних несправністю, зменшення затрат на поточний ремонт, дотримання строків міжремонтних періодів.

Аудиту також підлягають операції щодо списання об'єктів основних засобів.

На рис.3 нами узагальнені основні порушення, які можуть бути виявлені у ході проведення аудиту основних засобів.

На завершальній стадії аудиту основних засобів на підставі складеної робочої документації аудитор складає аудиторський проміжний звіт про стан обліку основних засобів та висловлює свою незалежну думку щодо достовірності, повноти і реальності подання інформації про основні засоби у фінансовій звітності підприємства у аудиторському висновку і розробляє пропозиції щодо усунення виявлених недоліків відповідно.

Література :

1. Авдеєнко А. А. Аудит необоротних активів підприємства [Текст] / А. Авдеєнко // Аудитор України. – 2007. -№2.- С. 4-10.

2. Адамик О. В. Інформаційна технологія автоматизованого вирішення задач обліку необоротних активів [Текст] / О. В. Адамик // Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Тернопіль, 11 трав. 2016 р.] / редкол. : З. В. Гуцайлюк, В. А. Дерій, Г. П. Журавель [та ін.]. - Тернопіль : ТНЕУ, 2016. - С. 29-31.

3. Адамик О. В., Саченко С. І. Аудит функціональної частини програмного забезпечення КСБО // Бізнес Інформ. – 2017. – №11. – С. 293–299. Електронний ресурс. - Режим доступу: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2017-11_0-pages-293_299.pdf
Бізнес Інформ. – 2017. – №11. – С. 293-299 http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2017-11_0-pages-293_299.pdf

4. Андросова О. Ф. Методика аудиту основних засобів і нематеріальних активів та її вплив на якість аудиту [Текст] / О. Ф. Андросова, К. А. Калугіна // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. - №3. – Т.3. – С.250-255. – Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua / old_jm/Soc_Gum / Vchnu_ekon/2011_3_3/250-255.pdf.

5. Аудит : методика і організація : навч. посіб. / [Н. І. Гордієнко,

О. В. Харламова, Ю. І. Мізік, О. О. Конопліна та ін.]. – 2-ге вид., перероб. і доп. - Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 319с.

6. Аудит : навч. посіб. / [С. І. Дерев'янка, Н. П. Кузик, С. О. Олійник та ін.]. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 380с.

7. Кубенко В.В. Проблеми аудиту основних засобів в сучасних умовах [Текст] / В.Кубенко // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні кризові явища в економіці та проблеми облікового, контрольного і аналітичного забезпечення управління підприємством». – Луцьк. - 2010. – С.137-138.

8. Панасюк В., Саченко С., Черешнюк О. Особливості внутрішнього аудиту реалізації послуг готельного господарства // Мукачівський державний університет, електронний збірник «Економіка та суспільство». – 2017. – Випуск №10. – С. 803-810

9. Петрик О. Методологічні аспекти аудиту основних засобів підприємства [Текст] / О. Петрик // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. - № 3. - С. 33 – 39.

10. Саченко С., Голяш І. Аудит безпеки підприємства у сфері застосування інформаційних технологій // Наукове видання «Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю та аналізу» Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2012. – Випуск 1(22). – С. 90-95

11. Тимошенко М. М. Організація і методика аудиту основних засобів / М. М. Тимошенко, Н. М. Бразілій [Електронний ресурс] // Економіка та держава. – 2011. - №2. – С.104-109. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpchdtu/2011_24/articles/20.pdf.